

Sygn. akt II PK 297/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa A.W.
przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej [...] w W.
w upadłości
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 lipca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt IV Pa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 1 lutego 2016 r. zasądził od Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej [...] w W. na rzecz A.W. odszkodowanie w kwocie 29.592,42 zł.

Sąd ten ustalił, że powódka była zatrudniona na stanowisku kierownika działu [...]. W dniu 30 czerwca 2015 r. z powódka rozwiązano umowę o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., zarzucono jej:

- wadliwe przygotowanie wersji ostatecznych (do podpisu) dokumentacji przyjęcia osób w poczet członków SKOK [...] i przedkładanie w okresie od 15 do 25

czerwca 2015 r. Zarządcy Komisarycznemu tak przygotowanych ostatecznych decyzji,

- niepoinformowanie w wyżej wymienionym okresie Zarządcy Komisarycznego o braku informacji ze strony Stowarzyszenia [...] o przyjęciu w poczet członków Stowarzyszenia danego kandydata na członka SKOK [...], stanowiącego podstawę przyjęcia w poczet SKOK [...].

W ocenie Sądu Rejonowego, pozwany nie miał podstaw do rozwiązania umowy o pracę.

Na skutek apelacji pozwanego, Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 2 czerwca 2016 r. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo. Sąd drugiej instancji zmodyfikował ustalenia faktyczne. Uznał, że dowolne jest przyjęcie, że przyczyną rozwiązania umowy o pracę mógł być konflikt Zarządcy Komisarycznego z prezesem SKOK – mężem powódki. W ocenie Sądu drugiej instancji powódka doskonale wiedziała i zdawała sobie sprawę z tego, że istniejąca praktyka przy przyjmowaniu członków SKOK jest niezgodna z ustawą o SKOK i statutem SKOK [...]. Mimo to nigdy jej nie zakwestionowała i godziła się na jej istnienie. Sąd uznał za zasadny zarzut polegający na nie poinformowaniu Zarządcy Komisarycznego o wadliwej praktyce, co skutkowało błędnym przekonaniem Zarządcy, że przyjmowanie członków odbywa się zgodnie z procedurami. W tych okolicznościach, w ocenie Sądu odwoławczego, powódka dopuściła się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków, wymienionych w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę.

Skargę kasacyjną wywiodła powódka, zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie:

- art. 217 k.p.c., art. 207 § 6 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 3 k.p.c., 232 k.p.c., 248 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 300 k.p. przez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych powódki i nie przeprowadzenie dowodów zgłoszonych na terminie rozprawy w dniu 9 listopada 2015 r.

- art. 382 k.p.c. w związku art. 391 § 1 k.p.c. w związku 233 k.p.c. przez uznanie, że materiał procesowy zebrany w sprawie dawał podstawę do przyjęcia kluczowych dla sprawy tez.

- art. 382 k.p.c. w związku art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 233 k.p.c. przez uznanie, że materiał procesowy zebrany w sprawie nie dawał podstawy do przyjęcia wskazanych w skardze okoliczności,

- art. 30 § 4 k.p.

- art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w związku z art. 100 § 1 k.p. w związku § 5 Regulaminu Pracy SKOK [...], dokumentem z dnia 12 września 2011 r., zakresem obowiązków na stanowisku pracy i zakresem obowiązków Kierownika Działu [...], dokumentem rozdz. VI pkt 5 i 6 Struktury i schematu organizacyjnego SKOK [...], wersja [...], w związku z art. 9 § 1 k.p., w związku z art. 300 k.p. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że wskazane w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę z powodką przyczyny wskazywały, że doszło do ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych przez powodkę i uzasadniały rozwiązanie umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powodka wskazał na zagadnienia prawne, sprowadzające się do pytań:

- czy pracodawca może pracownikowi zarzucić ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych przez wadliwe przygotowywanie projektu dokumentu, który jako projekt sam w swej istocie może być zmieniany i modyfikowany przez pracodawcę ?

- czy pracownikowi, który przygotowuje zgodnie z obowiązującym wieloletnim zwyczajem u pracodawcy projekty dokumentów akceptowane przez dotychczasowego przełożonego można zarzucić niesumienne i nierzetelne wykonywanie obowiązków pracowniczych i w konsekwencji postawić zarzut ciężkiego naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, w sytuacji gdy taki model postępowania powielił u nowego przełożonego, a nowy przełożony uznał, że projekt dokumentu jest wadliwy i nie spełnia koniecznych w jego ocenie wymogów.

W ocenie powodki skarga kasacyjna jest również oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie przepisów postępowania. Zdaniem skarżącej, podane przez Sąd przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę są sprzeczne z ustaleniami tego Sądu, że pozwana nie zarzucała powodce w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę istnienia takiej błędnej praktyki (str. 25 uzasadnienia

wyroku Sądu drugiej instancji). W rezultacie, z treści uzasadnienia można wywieść wniosek, że ocena naruszenia przez powódkę jej obowiązków pracowniczych została dokonana przez pryzmat przesłanek, które nie były ujęte w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę.

Nadto powódka twierdziła, że pomijając wnioski dowodowe zmierzające do wszechstronnego ustalenia zakresu obowiązujących u pozwanej procedur przyjmowania w poczet członków SKOK [...], Sąd drugiej instancji pozbawił powódkę jej konstytucyjnego prawa do sądu orzekając na podstawie ograniczonego materiału procesowego i naruszył przepisy procesowe, które w sposób istotny miały znaczenie dla wydanego rozstrzygnięcia Sądu i uwzględnienia apelacji pozwanej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Zaczynając od kwestii ogólnych, trzeba przypomnieć, że skarga kasacyjna nie jest kolejnym środkiem odwoławczym. Uwaga ta znajduje wyraz w art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 k.p.c. Pierwszy zawiera zakaz opierania skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalania faktów i oceny dowodów, a w drugim, zawarto wskazanie, zgodnie z którym Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku. Analizując zarzuty naruszenia przepisów postępowania, staje się jasne, że powódka nie przestrzega tej konwencji. Poza tym, nie można pominąć, że skarga kasacyjna jest skierowana przeciwko postępowaniu toczącym się przed sądem drugiej, a nie pierwszej instancji. Oznacza to, że zarzuty skupiające uwagę na wadliwościach postępowania pierwszoinstancyjnego co do zasady są chybione. Kierując się powyższymi wskazaniem, staje się jasne, że pominięcie wniosków dowodowych przez Sąd Rejonowy nie świadczy o oczywistym naruszeniu przepisów postępowania przez Sąd Okręgowy.

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie pozwala przyjąć, że doszło do dysharmonii między wnioskami wyprowadzonymi przez Sąd a przyczynami podanymi w rozwiązaniu umowy o pracę. Nie ma bowiem wątpliwości, że zdaniem

Sądu Okręgowego, trafność rozwiązania więzi pracowniczej polegała na wadliwym przygotowaniu dokumentacji przyjęcia osób w poczet członków SKOK [...] i niepoinformowaniu Zarządcy Komisarycznego o niezgodności tej dokumentacji.

Skarżąca odwołując się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie wzięła pod uwagę, że oczywista trafności skargi kasacyjnej ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika, jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów. Zapatrywanie to powinno wystąpić już w trakcie przedsądu, czyli wstępnego badania skargi kasacyjnej, gdyż na tym etapie procedowania rolą Sadu Najwyższego nie jest szczegółowe badanie zgłoszonych podstaw zaskarżenia. W rozpoznawanej sprawie kategoria tego rodzaju nie występuje, nie może zatem stanowić podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej.

W sprawie nie występuje również zagadnienie prawne o istotnym charakterze. Powódka podała wybrane okoliczności ze sfery faktów, pomijając inne, w tym te, które ustalił Sąd Okręgowy i domaga się potwierdzenia uniwersalnego wzorca na gruncie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Starania te z góry skazane są na niepowodzenie. Nauka prawa pracy i orzecznictwo sądowe zgodnie przyjmują, że w pojęciu „ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych” zawarto trzy elementy składowe. Są to: bezprawność zachowania pracownika (naruszenie obowiązku podstawowego), naruszenie albo (poważne) zagrożenie interesów pracodawcy, a także zawinienie, obejmujące zarówno winę umyślną, jak i rażące niedbalstwo (W. Sanetra, *Wina w odpowiedzialności pracowniczej*, Warszawa 1975, s. 150; A. Sobczyk, Glosa do wyroku SN z dnia 19 marca 1998 r., I PKN 570/97, OSP 1999, z. 7–8, poz. 131; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 2009 r., II PK 46/09, LEX nr 533035; z dnia 2 czerwca 2010 r., II PK 367/09, OSNP 2011, nr 21–22, poz. 274; z dnia 24 maja 2011 r., III PK 72/10, LEX nr 901629; z dnia 6 lipca 2011 r., II PK 13/11, LEX nr 952560). W rezultacie zastosowanie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. wymaga rozważenia szeregu indywidualnych właściwości występujących w konkretnej sprawie. Nie da się zatem odpowiedzieć (twierdząco lub przecząco), czy przygotowanie projektu dokumentu przez pracownika uzasadnia rozwiązanie stosunku pracy. Podobnie akceptacja nieprawidłowości przez przełożonych nie w każdym przypadku stanowi usprawiedliwienie dla pracownika. Decyduje o tym

bowiem szereg czynników, takich jak wiedza, powinność i nastawienie pracownika, znaczenie owego dokumentu dla pracodawcy i możliwość oraz stopień zagrożenia jego interesów, jak również rodzaj pracy, a zatem charakter obowiązków wykonywanych przez zatrudnionego. Zespół wymienionych przykładowo kryteriów świadczy o trafnym lub nieprawidłowym zakończeniu więzi pracowniczej.

Przeprowadzony wywód oznacza, że przywołane w skardze kasacyjnej zagadnienia nie są doniosłe dla praktyki stosowania prawa, jak również nie wpływają na rozwój określonych instytucji prawnych. Nie mogą zatem przemawiać za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z uwagi na przedstawione argumenty, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto w oparciu o regułę z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.

as